Република Србија
УПРАВНИ СУД
21 У 12996/17
28.06.2019. године
Б е о г р а д

У ИМЕ НАРОДА

Управни суд, у већу састављеном од судија: Жељка Шкорића, председника већа, Павела Јоната и Ксеније Ивановић, чланова већа, са судским саветником Мирелом Костадиновић, као записничарем, одлучујући у управном спору по тужби тужиоца А.А. ..., ..., чији је пуномоћник Војна Маринела, адвокат из Вршца, Трг Победе бр. 3-4, против туженог Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, Покрајинског фонда за пензијско и инвалидско осигурање, Дирекције Покрајинског фонда, Нови Сад, ради поништаја решења број 30-2-181.50-32481 од 14.07.2017. године, у предмету остваривања права из осигурања, у нејавној седници већа, одржаној дана 28.06.2019. године, донео је

П Р Е С У Д У

I Тужба **СЕ УВАЖАВА, ПОНИШТАВА** решење Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, Покрајинског фонда за пензијско и инвалидско осигурање, Дирекције Покрајинског фонда Нови Сад, број 30-2-181.50-32481 од 14.07.2017. године и предмет **ВРАЋА** надлежном органу на поновно одлучивање.

II ОБАВЕЗУЈЕ СЕ Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање, Покрајински фонд за пензијско и инвалидско осигурање, Дирекција Покрајинског фонда, Нови Сад, Житни трг 3, да тужиоцу А.А. ..., ..., на име трошкова управног спора плати износ од 16.500,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема пресуде.

О б р а з л о ж е њ е

Оспореним решењем, донетим у извршењу пресуде Управног суда 6 У 4860/15 од 01.06.2017. године, одбијена је, као неоснована, жалба тужиоца изјављена против решења Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, Покрајинског фонда за пензијско и инвалидско осигурање, Филијала Вршац, број: 34-181.50-32481 од 29.01.2015. године (правилно од 24.12.2014. године), којим је, у поступку по службеној дужности, тужиоцу А.А., почев од 28.03.2014. године, утврђено својство осигураника по основу обављања самосталне делатности, те да је у обавези да у року од 3 дана од дана правноснажности тог решења поднесе одговарајуће пријаве података за вођење матичне евиденције о осигураницима, а стаж осигурања за наведено време може се утврдити и подаци о томе унети у матичну евиденцију о осигураницима и у радну књижицу тужиоца.

У тужби поднетој Управном суду, преко пуномоћника, дана 25.08.2017. године, тужилац оспорава законитост решења туженог органа наводећи, у случају да би се тужиоцу утврдило својство осигураника по основу обављања самосталне делатности било би потребно да буду кумулативно испуњена два услова, и то: да је тужилац оснивач привредног друштва и да у том привредном друштву ради. Како тужилац, пензионер, не ради у предметном привредном друштву које је основао са братом, већ је све послове везане за привредно друштво препустио директору, то сматра да нису били испуњени услови да му се утврди својство осигураника. Са наведених и других у тужби изнетих разлога предлаже да суд тужбу уважи и оспорено решење поништи, као и да обавеже туженог да му нанади трошкове управног спора на име састава тужбе у износу од 16.500,00 динара, као и трошкове судске таксе. Поднеском од 02.11.2017. године тужилац је допунио предметну тужбу доставивши уз исти одлуку Уставног суда донету на седници Већа одржаној дана 29.09.2016. године.

У одговору на тужбу, тужени је остао у свему при разлозима из образложења оспореног решења, са предлогом да се тужба одбије, као неоснована.

Решавајући овај управни спор без одржавања усмене расправе, сагласно одредби члана 33. став 2. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС", бр. 111/09), будући да је предмет спора такав да очигледно не изискује непосредно саслушање странака и посебно утврђивање чињеничног стања и испитујући законитост оспореног решења у границама захтева из тужбе, сагласно одредби члана 41. став 1. истог закона, Управни суд је, оценом навода тужбе, одговора на тужбу и списа предмета ове управне ствари, нашао да је тужба основана.

Из списа предмета и разлога образложења оспореног решења, произилази да је тужени орган, поступајући у извршењу пресуде Управног суда 6 У 4860/15 од 01.06.2017. године, утврдио да је тужилац у периоду од 01.01.2008. до 30.04.2013. године био осигуран по основу обављања самосталне делатности као оснивач привредног друштва Б.Б. ..., који у њему ради, да је у периоду од 01.05.2013. до 19.03.2014. године био осиугран као корисник новчане накнаде код Националне службе за запошљавање, да је привременим решењем Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, Дирекције у Новом Саду број 30-181.10.108424/2014 од 24.04.2014. године тужиоцу утврђено право на сразмерни део старосне пензије почев од 20.03.2014. године за навршен стаж у Републици Србији од 28 година 01 месец и 19 дана, те да је на дан 20.03.2014. године и даље, тужилац оснивач привредног друштва Б.Б. ..., при чему у АПР-у није регистрован ни као директор ни као лице овлашћено за заступање, док према члану 18. и 19. Одлуке о организовању привредног друштва Б.Б. ..., Скупштину друштва чине сви чланови друштва, а Скупштина друштва, односно њени чланови, врше бројне послове друштва који се тичу управљања, те да има пословодствена овлашћења јер одлучује о бројним пословима друштва и врши све друге послове и одлучује о њима у складу са Законом о привредним друштвима. Имајући у виду наведено орган је оценио да је тужиоцу, у поступку покренутом по службеној дужности у смислу одредбе члана 137. став 1. тачка 3) Закона о пензијском и инвалидском осигурању, ожалбеним решењем, с позивом на одредбе члана 12. став 1. тачка 2. и став 2. тачка 2. Закона о пензијском и инвалидском осигурању, правилно

утврђено својство осигураника по основу обављања самосталних делатности – оснивача привредног друштва који у њему ради, будући да је по престанку права на новчану накнаду код Националне службе за запошљавање, као оснивач, односно члан привредног субјекта - привредног друштва Б.Б. ..., обављао и обавља пословодствена овлашћења и послове управљања, због чега испуњава услове за утврђивање својства осигураника самосталних делатности. Такође, оцењујући наводе жалбе, тужени је нашао да мишљење Министарства за рад, запошљавање и социјалну политику и мишљења Министарства финансија Републике Србије нису од утицаја на законитост решења првостепеног органа, јер је тај орган одлучивао у складу са наведеним законским одредбама, при чему је имао у виду да мишљења органа државне управе у погледу одређене правне ствари нису обавезујуће према одредби чл. 80. Закона о државној управи.

Наиме, одредбом чл. 6. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање, ("Службени гласник РС" бр. 84/04...47/13), прописано је у тачки 15. да оснивач, односно члан привредног друштва је осигураник - физичко лице које ради у привредном друштву чији је оснивач, односно члан, без обзира да ли је са привредним друштвом засновало радни однос. Под радом се, поред радног односа, подразумева и представљање и заступање привредног друштва на основу уписа у регистар надлежног суда, као и обављање пословодствених овлашћења и послова управљања у складу са законом којим се уређује положај привредних друштава.

Одредбом чл. 7. истог закона, прописано је да су обвезници доприноса за пензијско и инвалидско осигурање осигураници, у складу са законом који уређује систем обавезног пензијског и инвалидског осигурања и то под тачком 7. оснивачи, односно чланови привредног друштва.

Одредбом чл. 12. ст. 1. наведеног закона, прописано је да када осигураник остварује приходе по више различитих основа (радни однос, самостална делатност, уговори и др.), допринос за обавезно пензијско и инвалидско осигурање обрачунава се и плаћа по свим тим основама, до износа највише годишње основице доприноса, у складу са овим законом.

Одредбом чл. 12. ст. 1. тач. 2. Закона о пензијском и инвалидском осигурању („Службени гласник РС", број 34/03...101/10), која је ступила на снагу наредног дана од дана објављивања - 29.12.2010. године и почетком примене од 1. јануара 2011. године, прописано је да осигураници самосталних делатности јесу: 1) лица која, у складу са законом, самостално обављају привредну или другу делатност, ако нису обавезно осигурана по основу запослења; 2) лица која су оснивачи, односно чланови привредних друштава у складу са законом, који у њима раде, без обзира да ли су у радном односу у привредном друштву чији су оснивач односно члан; 3) лица која обављају послове по основу уговора о делу односно послове по основу ауторског уговора, као и послове по основу других уговора, код којих за извршен посао остварују накнаду, а нису осигурани по другом основу; 4) свештеници и верски службеници ако нису обавезно осигурани по основу запослења; 5) лица која су престала да обављају самосталну делатност, док оставрују новчану накнаду према прописима о раду и запошљавању. Радом у смислу става 1. тачка 2) овог члана сматра се представљање и

заступање привредних друштава од стране њихових оснивача, односно чланова на основу уписа у регистар надлежне организације, као и обављање пословодствених овлашћења и послова управљања у складу са законом којим се уређује положај привредних друштава.

По налажењу Управног суда, основано се тужбом указује да је повређен закон на штету тужиоца, јер је тужени орган одбио жалбу тужиоца, налазећи да је неоснована, а да при том није оценио наводе жалбе. Ово стога што тужилац у жалби наводи, а што понавља и у тужби, да ни на који начин предвиђен законом не ради у привредном друштву које је основао са братом, због чега наводи да су погрешно примењене одредбе члана 12. Закона и пензијском и инвалидском осигурању. Ове жалбене наводе тужени орган само наводи у образложењу оспореног решења, али их не цени и не образлаже. Наиме, из цитираних одредби закона произлази да оснивач привредног друштва који у њему не ради и не остварује накнаду (уговорену накнаду) у смислу цитиране одредбе члана 12. став 1. тачка 2) и 3) тог члана закона, и нема својство осигураника самосталних делатности у смислу наведених одредаба тог закона (при чему се подразумева да у привредном друштву постоји лице које је у радном односу или се бави пословима заступања тог привредног друштва, односно овлашћено је за пословођење), те да није обвезник доприноса за обавезно пензијско и инвалидско осигурање, што значи да је, у поступку утврђивања својства осигураника, тужени дужан да цени да ли је првостепени орган, у конкретном случају, утврдио све чињенице од значаја за оцену да ли је оснивач засновао радни однос или обавља друге послове који се могу сматрати радом у смислу цитираних законских одредби, што овде није учињено. Са изнетог, оспорено решење је донето уз повреду одредбе члана 199. став 2. у вези са члана 235. Закона о општем управном поступку („Службени лист СРЈ“, бр. 33/97 и 31/01 и „Службени гласник РС“, бр. 30/10), будући да разлози дати у образложењу тог решења не упућују на закључак какав је дат у диспозитиву.

У поновном поступку тужени је дужан да донесе нову на закону засновану одлуку, за коју ће дати разлоге који с обзиром на утврђено чињенично стање упућују на решење какво ће бити дато у диспозитиву, при чему је везан правним схватањем суда у смислу одредбе чл. 69. ст. 2. Закона о управним споровима.

Са изнетих разлога, налазећи да је оспореним решењем повређен закон на штету тужиоца, Управни суд је, применом одредбе чл. 40. ст. 2. и 42. ст. 1. Закона о управним споровима, одлучио као у ставу I диспозитива ове пресуде.

Решавајући о захтеву за накнаду трошкова управног спора, Управни суд тужиоцу досудио трошкове управног спора на име састава тужбе од стране пуномоћника из реда адвоката у износу од 16.500,00 динара, а у складу са Тарифним бројем 43. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката (“Службени гласник РС”, бр. 121/12), па је применом одредаба чл. 153. и 154. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11...87/18), које се у управном спору сходно примењује на основу одредбе чл. 74. Закона о управним споровима, па је одлучио као у ставу II диспозитива пресуде. Суд тужиоцу није признао трошкове на име судске таксе на тужбу и одлуку, будући да се у смислу одредбе чл. 5. Закона о судским таксама у споровима пензијског и инвалидског осигурања судске не плаћају када је тужба уважена.

ПРЕСУЂЕНО У УПРАВНОМ СУДУ
дана 28.06.2019. године, 21 У 12996/17

Записничар
Мирела Костадиновић,с.р.

Председник већа-судија
Жељко Шкорић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Дејан Ђурић

ЉД